

Jezus bi zavoljo človeka vstopil v same temine pekla

Govor 54

Blaženi evangelist je malo potem, ko je opisal življenje in konec brezsrčnega bogataša, ganil in razžalostil človeška čustva. Vendar pa nas je danes, ko nam je opisal vero in srčnost bogataša Zaheja, povzdignil in nas pripeljal do nebeškega veselja.

Prišel je, pravi, v Jeriho in prehodil mesto. Zakaj je prehodil mesto in ni hodil po mestu? Zato, ker je Kristus prehodil pot, ki jo je Mojzes hodil. In ljudstvo, ki ga je Mojzes povedel na pot, je Jezus privedel k miru obljubljenega bivališča.

Prehodil je Jeriho. Jeriha je tisto mesto, ki ga je Jozue porušil z vztrajnim sedemkratnim trobljenjem rogov. Ker pa je Kristus prišel, da bi rešil, kar je umrlo, je prišel v Jeriho, da bi povzdignil s krikom pobožne pridige, kar je postava porušila s strašnim kričanjem.

Jezus, pravi, je prišel v Jeriho in prehodil mesto. Tam je bil mož, Zahej po imenu. Bil je višji cestnar in bogat človek. V Jerihi je bil Zahej višji cestnar: torej je v zavrženem mestu opravljal zavrženo visoko službo. Iz mesta, osebe in dejanja se nam kaže množina greha, kakor se iz velikosti zločina sveti velikost odpuščajočega.

Poskušal je videti, kdo je Jezus. Kdor poskuša videti Kristusa, se ozira po nebu, odkoder je Kristus, in ne na zemljo, odkoder je zlato. Torej bogataš, ki pogleda navzgor, ne prenaša bogastva, ampak ga zavrže. Ni skrivljen zaradi teže bogastva, ampak je osvobojen te teže. Bogastvo porabi, da ga lahko ustrezljivo daruje, in ni suženj pohlepa po bogastvu. Pohlepnež je suženj bogastva in ne njegov gospodar. Usmiljeni priznava, da ima toliko sužnjev kot novcev.

Poskušal je videti, kdo je Jezus, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave. Zdelo se je, da je majhne postave, a je bil dovolj velik po duši. Kajti z duhom se je dotaknil nebes, ki ljudi ne enačijo s telesom. Nihče naj namreč ne skrbi zaradi majhne postave, ki ji ne more ničesar dodati, ampak naj poskrbi, da se bo odlikoval z vero.

Vendar je stekel proti drevesu. Poskušal je videti, kdo je Jezus, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave. In stekel je naprej ter splezal na drevo. Kako meniš, da je prišel do vej najvišjega drevesa? Pogazil je zemljo, se povzpел nad zlato in zakorakal nad celotno težo bogastva, da bi skočil na drevo naklonjenosti, da bi visel v sadežu usmiljenja in iz opazovalnice izpovedi vere prepoznal radodarnost milosti.

Splezal je na drevo divje smokve: po skrivnosti, ne po naključju. *Splezal je na drevo divje smokve:* da bi on, Zahej, prekril gnusnost pohlepnosti, s čimer je Adam zakril goloto telesa. *Splezal je na drevo divje smokve: da bi videl Jezusa, kajti moral bi iti tam mimo.* Prav je rekel: *mimo iti*, kajti Kristus ni prišel po zemeljskih poteh in človeških delih, da bi ostal, ampak je prišel, da bi šel mimo.

Ko je Jezus prišel na tisti kraj, je pogledal gor in ga videl: kakor da ga ne bi videl, če ne bi pogledal tja, on, ki je, čeprav ni bil tam, pod istim drevesom na daleč videl Natanaela. Vendar *ga je videl:* videl ga je, da bi mu bil naklonjen, pogledal ga je, da bi mu bil milosten, obrnil se je k njemu, da bi mu dal življenje, pogledal ga je, da bi ga odrešil. Bog, ki ga vidi, ga ne želi opaziti, ker ga ne bi poznal, ampak ga hoče, čeprav ga pozna, videti, da bi mu prinesel milost.

Videl ga je in mu rekel: »Zahej, hitro splezaj dol, danes moram namreč ostati v tvoji hiši.« Če je dobro splezal na drevo, zakaj mu je rekel: *splezaj dol?* Prej je evangelist rekel: *Stekel je naprej in splezal na drevo.* Suženj je stekel naprej pred gospodom in Zahej je splezal na drevo prej, kot se je gospodar povzpел na križ. Zato mu reče: *hitro splezaj dol.* Naj bo dovolj: *hitro splezaj dol.* Splezaj iz Adamovega drevesa dol pred Gospodom, da se boš povzpел po križu Gospodovega trpljenja. *Naj vzame svoj križ in hodi za menoj.* Ni rekel: *naj hodi pred menoj.* Splezaj torej dol, da odložiš bremena takšne prevare, uteži poželenja, težo uživanja, nadzor cestnarja, vlado najokrutnejšega poveličevanja; da boš osvobojen vstopil v šolo uboštva, pouk usmiljenja, urjenje pobožnosti, znanost potrpljenja, študij vrlin, poznavanje božjega, trpljenje v strpnosti, filozofijo smrti in se – ko boš prišel tja – povzpел med strmine drevesa življenja.

Splezaj dol, danes moram namreč ostati v tvoji hiši. Ko je Peter rekel Gospodu: *Ne boš mi umival nog,* je Gospod odgovoril: *Pusti zdaj, kajti to moram storiti.* In zdaj reče: *Moram ostati v tvoji hiši.* V čigar hišo Kristus ne bo stopil, ta ne bo prišel do božjega domovanja. In pri čigar mizi že tu ne bo sedel Kristus, ta ne bo sedel pri nebeški mizi.

In takoj je splezal dol in ga z veseljem sprejel. Veseli se, ker je sprejel svojega gostitelja, ker je pasel svojega pastirja, ker je kot obtoženec ganil sodnika s sodbo srčnosti, ker si ga je s hrano in pijačo naredil za svojega dolžnika in si ga pridobil. Tako se je zgodilo, da ta cestnar dobička ni zapravljal, ampak ga je predrugačil.

Ko so to videli, pravi, so vsi godrnjali, ker se je ustavil pri grešnem človeku. A kdo je brez greha? In če ni nikogar, si tisti, ki obsoja Boga, češ da pristopa h grešnikom, sam odreka odpuščanje. Kajti Bog išče grešnika, ne grehov. Človeka išče, da bi ta preziral greh, ki je človeško delo, in da on sam ne bi izgubil svojega dela, to je človeka. Poslušaj preroka, ki pravi: *Skrij obličje pred mojimi grehi,* torej: pred mojimi deli. O Gospodu pa: *Ne zapústi dela svojih rok.* Ko hoče sodnik odpustiti, se ozre na človeka, ne na krivdo. Ko se hoče oče usmiliti sina, gleda na voljo, ne na greh. Tako se v človeku Bog spominja svojega dela, da bi pozabil človekovo delo.

Ti pa, ki grajaš, ki *godrnjaš,* češ da se je Kristus obrnil h grešniku, poprimi se poti sreče, primera odpuščanja, upanja na milost in se dvigni iz tolikšne zablode. In pazi, da ti to ne bo to, kar ti je lahko priložnost za odrešenje, vzrok za preklinjanje. Kam naj gre zdravnik, če ne k bolnemu? *Ne potrebujejo,* pravi, *zdravnika zdravi, ampak bolni.* Kje je utrujeni pastir, če ne pri izgubljeni ovci? Kdaj se kralj pomeša med sovražnike, razen kadar hoče osvoboditi ujetnika? In komur je padel iz rok dragoceni biser, ga ni sram vstopiti v umazana mesta in se ga ne boji iskati med samim blatom. V katero nevarnost se ne poda mati za sinom? Pa obsojajo Boga, ki *je ustvaril človeka po svoji podobi, kot svoj lik,* zakaj išče človeka med grehi z ljubeznijo Stvarnika. *Godrnjaš,* človek, zakaj išče Bog človeka med grehi. Kaj boš storil, ko ga boš videl zavoljo človeka vstopati v same temine podzemlja?

Kljub temu poslušaj, kaj bo Kristus dosegel, ko bo prišel h grešniku. *Zahej pa je vstal,* pravi, *in rekel.* Vidiš, kako je povzdignjen, kdor je ležal. Ležimo v pregrehah, potlačeni ležimo. Stojimo pa, ko se z dobrimi deli povzdignemo k uspehu. *Zahej pa je vstal,* pravi *in rekel: »Gospod, polovico svojega premoženja dam revnim.«* Tisti, ki polovico svojega premoženja pošlje že v prihodnje življenje, ta veruje, da bo živel po smrti.